

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nemški „Schulverein“ in zakon.

Povsod, kjer začenja nemški „Schulverein“ svoje delovanje, vidimo čudno prikazen, da c. kr. oblasti nekako dobrohotno ravna jo temu društvu nasproti, da ga celo podpirajo, ter njemu na ljubo odстранjuje vse zapreke. Dokler se to vrši v postavnih mejah, moramo pač obžalovati, da se slovesno izrečeno načelo centralne vlade ravnopravnosti vseh narodov neče priznavati od njenih izvrševalnih organov, a drugega ne moremo storiti, nego opozarjati naše poslance in vlado na to čudno in nenaravno prikazen ter se boriti s postavnimi sredstvi zoper take germanizatorične naklepe.

Kar se nam pa ravno iz Sevnice na Štajerskem poroča, kako se je ravnalo pri dovoljenji tamošnje nove šole nemškega „Schulvereina“, se z zakonom o šolskem nadzorstvu tako malo strinja, da pričakujemo od c. kr. učnega ministerstva popravo dogodivših se nezakonitosti, vsakako pa od naših poslancev, da se bodo oglasili v državnem zboru in razkrivali krivice, ki se godé nam Slovencem nemškemu „Schulvereinu“ na ljubo.

Po štajerski deželni postavi o šolskem nadzorstvu imajo okrajni šolski sveti za vse v njihovo področje spadajoče javne in privatne šole po §. 27. pravico, da vodijo razprave o reguliranji in razširjenji obstoječih, kakor tudi o napravi novih šol. Ako se tedaj hoče kjerkoli ustanoviti nova šola, gre prva beseda okrajnim šolskim svetom, kateri potem odločujejo v prvi inštanci. Kako pa v Sevnici? Predsednik okrajnega šolskega sveta, c. kr. okrajni glavar Rupnik iz Brežic, je v poslednji seji naznanjal, da je c. kr. deželni šolski svet štajerski dovolil „Schulvereinovo“ šolo. Udje okrajnega šolskega sveta so kar osupnjeni bili, slišavši to, ker v nobeni prejšnji seji nij bilo govora o tej šoli, c. kr. deželni šolski svet pa ima po §. 40. postave določiti le v drugi inštanci o pritožbah zoper naredbe okrajnih šolskih svetov. Zakaj se je prva

inštanca preskočila, zakaj se nij vprašalo okrajnega šolskega sveta? Drugod glede novih šol še tudi občine in krajne šolske svete vprašajo za njihovo mnenje. V Sevnici pa niti občina, niti krajni šolski svet, niti postavna prva inštanca: okrajni šolski svet nijso smeli izreči svojega mnenja. Res je, da bi se vsi ti trije faktorji bili izrekli proti novi šoli, ker je povsem nepotrebna in je samo zato od pičlega števila tujih in domačih fakijskih zagrozenzev v Sevnici ustanovljena, da v tem dosedaj mirnem kraju dela zdražbo mej ljudstvom.

A čeprav je predsednik okrajnega šolskega sveta vedel, da se bo le-ta v svojej večini izrekel proti šoli, ga to ne odveže dolžnosti, po jasnih določilih §. 27. šolske postave celo stvar predložiti okrajnemu šolskemu svetu v obravnavo. Ko bi se ta izjavil proti šoli, potem še le ima govoriti druga inštanca, deželni šolski svet.

Ker se bodo narodni člani okrajnega šolskega sveta gotovo pritožili proti tej nepostavnosti do učnega ministerstva, pričakujemo, da se bode postavi zadostovalo. Če je pa celo taka postava, katero je bil sklepal liberalni štajerski deželni zbor, v katero se leta 1868 nobena od slovenskih poslancev nasvetovana sprememba nij vzprejela, samo da se na veke ohrani nemško-liberalna oblast tudi v šolah po slovenskih krajih, če je sedaj uže ta postava na potu nemškemu „Schulvereinu“, potem se pač kaže, da so nameni tega zloglasnega društva tako protinarni, da se ne dajo dosežati postavnim potom.

Ker pa vsako protinarnost početje nosi v sebi smrtni kal, se tudi nemški „Schulverein“ zastonj napenja in zastonj troši denarje, da bi pridobil par dušic za nemštvo. Kmalu se bo sam prepričal o neuspešnosti svojih jednorazrednih šol s poludnevnim poukom in nedostatnim učiteljskim osebjem ter uvidel, da je s svojim delovanjem dosega ravno nasprotno temu kar je nameraval: namreč krepki upor slovenske narodnosti proti ponemčevanju in živo rastočo narodno zavest.

Po delegacijah.

Na Dunaji, 20. novembra.

—o. Razprav avstrijsko-ogerskih delegacij je torej za letos konec. Nemško-liberalni naši listi prokovali so začetkom, da je pričakovati burjih debat, ter strašili ob jednom z neprikrito škodočelnostjo, da bode ustavoverna stranka ta pot v avstrijske delegaciji prvič potisnena v manjšino baš za tega delj napravljala mnogo več težav in ovir skupnemu ministerstvu, nego-li kedaj poprej. Ali sedaj morajo sami obstati, da je v letošnjih delegacijah vladalo lepo sporazumljenje mej vlado in zastopniki državnimi, kakor še nikoli. Razprave tekale so stvarno in delegati so se z malimi in malenkostnimi izjemami k odkritosrčnim izjavam skupnih ministrov le tedaj oglašali, kadar jim nij bila stvar jasna in so hoteli biti še boljše poučeni o potih in smotrih naše politike. Skupni ministri ravnali so se po naročilu presvitlega mornarha in po mislih vseh državljanov, ter tako nijso zahtevali veliko novih denarjev od delegacij, akoravno se je ta strah obetal od mnogih stranij, zlasti ker je šlo prenoviti bosensko upravo ter preustrojiti tudi našo vojsko. Vlada šla je le tako daleč, kolikor bilo je potreba neizogibno, in po tem potu zatrla vsakatero resno opozicijo uže v káli.

Vnanji minister grof Kálnoky moral se je jako prikupiti, ker je tako odkritosrčno narisal razmere naše države z drugimi vlastmi, osobito sosedami, ter z veljavno svojo besedo zatrdil, da se nij bati vojne in da tudi znamenj za-njo doslej videti nij, kolikor daleč sezajo pogledi človeka, — stvari jako slabotne. Grof Kálnoky govoril je skoraj o vseh odnosajih, ki so pomenljivi v sedanjem političnem položaji in odločilni za mir Evrope, tako da je iz avstrijskih delegacij posijal marsikater žarek v veliko politiko in razpodil marsikatero meglo, ki hoteli so za njo videti grozne nevarnosti znani politični kričaji in strašljivi iz nemško-liberalnega tabora. Izjave vnanjega našega ministra so tako vz-

LISTEK.

Natalija.

(Poslovenila Janja Miklavčič.)

V.

(Dalje.)

Pri teh besedah Lujiza ustane in gre po nekovem opravilu iz sobe. Pavl, ostri opazovalec videl je, kako je po njenem obrazu pri onih besedah neka bolestna proga šinila — a ko se je vrnila, tega nij bilo več spoznati.

Bila je ta večer nenavadno vesela, živahna — a skrbno njeno oko oziralo se je vedno v očeta, ker bala se je one omotice, ki se ga je čestokrat polastila.

Pavl poslovil se je ta večer prej kot sicer — a uzrok je povedal: hotel je ustreči domačim in priti na družbinsko veselico, kamor je bil povabljen.

Proti vsakdanjemu običaju spremila ga je Lujiza do hišnih vrat. „Ali nijmam uzroka, kaj pravite

gospod, vznemirjena biti radi očetovega zdravja? — Mej igranjem premagala ga je ona omotica in tudi pozneje bi se zgodilo, da ga nijsem s čim drugim motila.“

„Ali ste to uže kakemu zdravniku objavili?“

„Pač ne, ker tukaj nobenega ne poznam.“

„Ko bi vam bilo ljubo, govoril bi z našim domačim zdravnikom?“

„Da ste tako prijazni, sem vam zelo hvaležna.“

„Brez uzroka, milostna gospica! Umirilo vas bode, ko boste govorili z njim, da pozvedite, kaj naj storite.“

„Ali ne bode papa vznemirilo, če nepričakovano in nepoklicano zdravnik pride?“

„Kaj še! — Rekel bode, da je skrb vaša pretirana.“

„Prosim vas tedaj, da pride. V takem nemiru ne morem prestajati. Vsaj veste, razen papa nijmava nikogar na svetu!“ in debela solza zasveti se v krasnem njenem očesu.

„Dobri Bog ohrani vam ga še mnogo let!“ tolaži Pavl, globoko ganjen in potem se poslovi.

VI.

Preteklo je par mesecev; tu in tam ukrade se topli žarek pomladanskega solca v sobe poljskih pregnancev in poigrava krog čestite glave grofa Florinskega. Naslonjen je v mehkem naslonjači; njegov obraz je blede, oči so vedno zaprte in roki njegovi, počivajoči na kolenih, prozorni sta in blede, liki bi bili od voska. Malo mesecev trajajoča bolezen uničila ga je skoro popolnoma. Dobro je spoznala Lujiza, da moči njegove pešajo in njegovo truplo, dasi počasno a gotovo propada črnej zemlji, mrzlemu grobu. Ni neutrudljiva skrb njegovih hčerk, ni postrežba zvestega Mihála ali krepčalna sredstva zdravnikova nijso zamogla ovirati bolezen. „Pred veliko nočjo je konec,“ dejal je zdravnik.

„A kaj bosta počeli hčerki?“ povpraša se Pavl. Da je poslušal glas svojega srca, vedel je, kaj mu storiti — a resnice sam sebi nij verjel. Ljubeznjivost mlade Poljakinje uplivala je nanj od dne do dne bolj. Vedel je, kako ljubi in spoštuje čestitega starčka — ali morebiti le, ker ga Lujiza tako čisla? Ostali bosta sami, nepreskrbljeni siroti — in on?

budile jako dobro voljo ne samo doma, temveč tudi v vnanjih deželah. Posebnim zanimanjem in veseljem pozdravljali smo zanesljive trditve, da mej carskimi dvori na Dunaji in v Petrogradu vlada lepa prijaznost in vzajemnost; to poudarjati nam je tem bolj živo, ker so nemški listi z vso prisiljeno nervoznostjo zlasti zadnje čase raznašali novice, da morata Avstrija in Rusija vsak hip trčiti druga ob drugo in ukresati vojska velike požare! V ozkem onem klanci, kjer imele sta se srečati Avstrija in Rusija, namreč v Črnejšgori, vedno je še svitlobe dovolj, da lahko hodita mirno poleg sebe. Česar o tem nij povedal minister, povedali so glasi črnogorski sami, namreč, da narod črnogorski gre za svojim knezom, in ker je le-ta Avstriji prijatelj, tudi narod podložni Avstrije sovražiti neče in ne more. Grof Kálnoky dotaknil se je tudi kočljivega vprašanja, kaj-li s cesarjevim popotovanjem v Italijo, s katerim vrniti je vlaški pohod laškega kralja na Dunaji; brez okolišev je razjasnil posebne razmere v Rimu, v katerih so tudi dobro utemeljeni pomiselki našega monarha, da se doslej nij še podal obiskat kralja v Rimu, v mestu, kjer ima še družega prijatelja katoliški naš vladar. Akoravno zbog tega jeden del italijanskih časopisov mrmra nejevoljno, pač pa prevladuje prepričanje, da je tudi mej nami in Lahom prijateljstvo še precej tesno in trdno navzlic vročerkvni rovarjem v kraljevini laškej in njihovim prijateljem-zaveznikom v cesarstvu avstrijskem.

Vojni minister odločil je za novo preustrojevanje naše vojske tako primerne stroške, da je protivnikom te uravnave s tem vzel najboljše orožje iz rok, in važna ta novota obveljala je s primeroma neznatnimi ugovori v delegacijah, kolikor so o njej doslej razpravljali. Opozicija je sicer obetala, da bode država novo uravnavo vojske še jako drago plačala, kadar pridejo vsi nasledki, ki se sedaj še zakrivajo. Mogoče; mogoče pa tudi, da ne. Ali bodi že prihodnost taka ali taka, ako bode vojska več porabila, bode zato tudi bolj pripravljena in dajala državi večjo varnost in zaslombo v viharjih časih, kar je vseobčnemu blagostanju pogoj in temelj: zatorej te žrtve gotovo ne ostanejo brez obresti in so rodovitnejše, kot marsikatero druge. Takega duha je čutiti iz razprav letošnjih delegacij, bolj kot prej kedaj, in to je veselo znamenje v obilnej meri.

Težko bilo je tudi pričakovati, kedaj da spregovori minister državnih financ pl. Kallay in razodene kot načelnik bosenske uprave svoje misli in izkušnje glede Bosne in Hercegovine. Nadeje, ki jih je stavilo avstrijsko prebivalstvo v odločnost in delavnost tega državnika, izpolnene so v obilnej meri. Na široko in globoko poučil je državne zastopnike o položaji in o napravah v zasedenih naših deželah. Pogumno je bil preiskal uzroke zadnjih ustankov in uporov ter odstranil modro premnoge napake, in čedalje bolj zdi se nam zatorej upanje naše opravičeno, upanje, da na novo pridobljene de-

žele južno-slovanske v tesnej zvezi s premilo nam Avstrijo vedno bliže in bliže prispevajo do boljše bodočnosti v podkrepo slovanskega življa v naši monarhiji, s katerim hoče biti tudi Avstrija krepka in mogočna.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. novembra.

Delegacije so končale svoje delo in poslej nastopi doba **državnega zbora**, ki se bode sešel v 2. dan decembra. V prihodnjih dneh sestel se bode štedilni komisijon in bode obdržaval svoje seje in obravnave do pričetka državnega zbora. — Ugiba se, da se je odprtje zbornice odložilo zaradi prihodnjega potovanja cesarjevega v Tirole, kamor ga bode spremljalo tudi nekaj ministrov.

Iz **Ivovskega** veleizdajskega procesa poznani rusinski pater Naumovicz odstavljen je od svoje župe v Skalatu in izrečena je nad njim velika ekskomunikacija. — Kasacijska obravnava v rečenem procesu obdolženih Rusinov: p. Naumovicz, Ploszczanski, Zaluski in Szpunder vršila se bode januarja meseca. Prošt Naumovicz, ki si je z varščino kupil začasno prostost, začel je prodajati svoje nepokretnosti, ker je slutil, da mu bode zapustiti svojo dosedanjo faro. Okrajni glavar imel ga je na sumu, da hoče ubežati v Rusijo in zahteval njega pripor, a sovetna kamora mu nij pritrdila; cerkvena oblast pa je izrekla svojo sodbo kakor smo že omenili. — Metropolit Sembratovicz dobil je od vlade 6000 gld. letne pokojnine ter se poda v sredo v Rim, kjer hoče odslej stanovati.

V pravosodnem oddelku **hrvatske** vlade pričel je enugetni komisijon za odobrenje po sekcijskem šefu dru. Derenčinu izdelanega načrta novega kazenskega zakonika svoje delovanje. Načelnik komisijonu je dr. Derenčin; drugi člani so: sekcijski sovetnik Klein, viši državni pravdnik pl. Cuculić, sovetnik banskega stola pl. Špun-Stričić, sodnijski sovetnik Savić, profesor dr. Čakanec, profesor dr. Pliverić in odvetnika Ma-

Vnanje države.

Iz zadnje **srbske** vojne slavnostno general Ranko Alimpić, katerega je bil pred tremi leti zadel kap, umrl je v soboto. — V petek večer bile so v Belemgradu volitve v mestni zastop, pri katerih so zmagali kandidatje naprednjaške stranke. — Ministriški svet je sklenil pozvati skupščino v dan 10. decembra. Bivša ministra Krištić in Milojković postala sta državna svetnika. — Crkveni razpor stopa zopet na dnevni red in vodi seboj nove težkoče za sedanje vlado. Marsikomu bode še v živem spominu, kako je bil odstavljen belgrajski metropolit Mihajl, ko se je odločno upiral ministerske naredbi o obdačenju mašnikovnega posvečenja v prid državne blagajnice, in da je bil na njega mesto za upravitelja postavljen šabački biskup Mojsije. Ta odredba je tedaj jako razburila duhove v Srbiji, posebno so se potegovali za Mihajla liberalci in tudi v Rusiji užival je mnogo simpatij. Ogromna večina srbske višje in nižje duhovščine izrekla se je za Mihajla, obsodila čin ministra za nepostaven ter nij hotela pripoznati novega upravitelja, nazivaje ga apostatom. Vsled tega nastal je razpor v srbske cerkvi in konečno apeliralo se

je na carigradskega metropolita, kot glavarja izvenruske pravoslavne cerkve. Arhimandrit Dučić prinesel je ravnokar odlok metropolitov iz Carigrada, ki pravi, da je bilo odstavljenje belgrajskega metropolita Mihajla nepostavno ter da se novoimenovani upravitelj ne more pripoznati. Ta odgovor bode to skoro pozabljen vprašanje zopet sprožil in s tem napravil nove zadrege za ministerstvo Piročančevo.

Ruski minister vnanjih zadev pl. Giers mudil se je v nedeljo v Varzinu pri kancelarju Bismarcku. Ta obisk, kateremu sledi še jeden pri Kálnoky-j, tolmači se povsod kot znamenje miru, kajti sicer bi Giers pač ne mogol nastopiti daljši odpust, ako ne bi izvanjska politika Rusije bila popolnem mirna. Giers sedem let nij bil zapustil domovine in le k cesarjevemu sestanku v Danzig spremljal je svojega cara, pri kojih priliki je tudi dalje konferiral z Bismarckom ter s tem zabranil preteče nevarnosti v rusko-nemških odnosjih. To potovanje Giersovo se tudi stavi v dotiko s podunavskim vprašanjem; Rusija hoče baje popustiti svoje stališče glede pravice sondiranja v priustji Kilia ter neče podonavski komisijon s tem nadlegovati. — Pomenljivo je, da je ob istem času, ko je Giers pri Bismarcku, car vzprejel grofa Ignatjeva, ki velja povsod za nasprotje pomirljivega Giersa. Sicer je pa ta avdijenca tudi lahko samo ceremonijalnega značaja, kajti bivši minister notranjih zadev pride baš iz dolgotrajnega odpusta zopet domov.

Tudi na **Francoskem** nameravajo reformirati vojsko. Nepristni ustanki v Algieru in dogodki v Tunisu nalagajo potrebo ustanoviti poseben vojskin oddelek, ki bi ne bil odvisen od osrednje ordre de bataille. To vprašanje pa se hoče tam rešiti tako-le: Po načrtu nabornega komisijona kamore naj bi se razpustila dosedanja pomorska infanterija, ki je službovala po kolonijah, in na nje mesto naj stopi kolonijska vojska, ki se naj bode nabirala iz prostovoljcev in dosluženi vojakov. Vsaki pešpolk naj bo postavil dve taki kompaniji, vseh skupaj bo tedaj 288. Od teh naj jih bo 144 v Algieru in drugih naselbinah, ostalih 144 pa naj bo garnizovalo sicer na Francoskem, pa naj bodo vsikdar pripravljene odpluti v kak nemiren kraj onkraj morja. Jednak sistem upeljal se bode pri topničarstvu in ženijskem koru. Le izkušnje bodo zamogle pokazati, kateri sistem se bo bolje obnesel, naš ali francoski. — „Agence Havas“ poroča, da so v Lyonu zaprli 25 ljudi, mej temi tri inostrance, kot člane tajne zveze, katera namerava obustavljenje dela in odpravo imetka in domovinske združbe.

Dopisi.

Iz Št. Vida nad Ljubljano. 19. novembra. [Izv. dop.] (Želje po blaženi nemščini.) Ustanovila se je pri nas, kakor je bilo že v „Slovenskem Narodu“ št. 252 v dopisu iz Št. Vida nad Ljubljano naznanjeno, zares koristna obrtniška šola, in sicer ima pri tem prvo zaslugo naš nadučitelj, vrli g. Ivan Kermavner, krajni šolski svet pa le toliko, da si kar naravnost ne upa nasprotovati.

V nedeljo dné 3. novembra vršilo se je upisovanje učencev za to šolo, v katero se zamore po oznanjenih pravilih upisati sploh vsak, kdor je dovršil ljudsko šolo, tedaj kdor zna že brati in pisati. K temu upisovanju se pa pridrvi tudi neka banda,

— Kako bi jim lahko podal brezskrbno prihodnost, da bi le hotel?

A dve reči ste ga ovirali. Kaj porekó starši — sorodniki? — Kaj, ako mu Lujiza odreče? — Po svojem obnašanju odtujevala se je — dasi nehoté — njegovemu srcu; prijazna je bila kot z bratom, a njemu se je zdelo, da jej nikdar nij prišla misel, da bi mu znala biti več nego — sestra.

Necega jutra stopi njegova sestra Meta v Pavlovo pisarno in živahno prične:

„Imam ti nekaj povedati.“

„Slušam!“

„Najstarejši brat si ti Pavl, in zato smo se navadili tebe, kot našega varuha, naš ponos, našo . . .“

„In tako dalje! — Vem, ali še kaj družega želiš?“

„O saj dobro vem, da sem ti nadležna, da ti ne pristujem kot ona poljska prijateljica, a dolžnost je moja, da ti razodenem, kako ljudje o tvojem občevanju z ono rodbino govoré.“

„Meta, ali ti nij možno malo ljubeznjiveja biti?“

„Tega se manjka! Odkritosrčna sem — to veš — in zato povem, kakor mislim.“

„Tim hujši onim, ki ti nijso k srcu prirastli in onim, ki te morajo slušati.“

„Vsakdo se spodtika ob tvoje vedno bivanje pri Florinskih!“

„Vedno bivanje? — Želel bi, da bi se obistinilo!“

„Kaj pa bo iz tega?“

„Na čast moje sreči! Nadejaj se Meta!“

„Pavl, to je preveč! Premisli vender, da bi mamó našo spravila v grob — ta sramota. Pritepena sinaha v kučmi in vojaškem plašči!“

„Strašansko čudne zakonske ovire!“

„In nihče ne ve od kod so?“

„Kaj pa njih grofovsko ime?“

„Je dim! Kedo živi od imena? Ako jo vzameš — noben prijatelj te ne pogleda več!“

„Dovelj slabo prijateljstvo.“

„A tudi mama ti nikdar ne privolijo!“

„Umiri se Meta! — Kje je sploh kako govorjenje o tem? Mej vami, drugje ne!“

„Potem si še le neumno ravnal, da se le ljudem v zobe daješ.“ —

„In zakaj? — Ker obiskujem nje bolnega očeta?“ —

„In mu pošiljaš vsakovrstna jedila in draga vina! Da, da, vse vem! In Bog vé, kaj še znosiš tja?“

„To naj te ne briga, draga moja! To je moja skrb!“ —

„In potem še reci, da ne nameravaš one dekline vzeti v zakon?“

„Meniš-li, da se bode grofinja Florinska na borega odvetnika kot sem jaz takoj obesila? — Ona, ki ima kar voliti mej poljskimi plemenitaši?“

„Lepo plemenitaštvo! — Rajši pa uže vsako mestjanko, nego tako gospodično! Bodi pameten Pavl. Kedaj sem jaz uže vse izpredvidela in svarila mamó; zašel si mej ose, ki te bodo opikale, da bodeš pomnil.“

Nevoljen vstane, poseže po klobuk in hitro odide. Baš pred neprijetnim razgovorom namenil se je k Florinskim, a sedaj bil je njegov namen toliko trdnější in napotil se je naravnost tja. (Dalje prih.)

ob enem pa desna roka našega župana. Udje te bande uže po pravilih pravice nijmajo se upisovati v obrtniško šolo, kajti nobeden nij dovršil ljudske šole, in nobeden ne zna brati in pisati. Pridrili so se le, da so upisovanje motili, in kakor da bi bili oni merodajni, začno kričati, da se mora v obrtniški šoli nemščina učiti, ker tako oni želijo in vsemogočni oče župan, ki so bili tudi osobno navzočni. Nastane velik šum in nered, ker značajni g. nadučitelj in vrli šentviški fantje so odločno temu oporekali, ker se to ne slaga z oznanjenimi pravili obrtniške šole, in ker bi sploh le čas in pamet tratali, ako bi se v tej šoli učila tukaj nepotrebna nemščina. Ker so pa nepoklicani možiceljni sprevideli, da nič ne opravijo, so z krikom in vikom zapustili šolo in za njimi jo je popihal tudi oče župan. Za odhod zakliče še nekdo izmed te precartane družbe: „Dokler bo Pirkar deželni šolski nadzornik in pa naš župan krajni šolski predsednik, se bo morala v šentviški šoli nemščina poučevati!“

G. nadučitelj uvidevši, da na ta način ne bode miru, zahteva, da se skliče seja krajnega šolskega sveta, da bi se obravnavalo o tej zadevi. Predsednik skliče seja, pri kateri se je govorilo o tem, jeli nemščina umestna na novo upeljani obrtniški šoli ali ne. Predsednik se v svoji dozdevni modrosti poteguje za nemškutarenje na obrtniške šoli, čemer pritrjuje še neki drugi šolski svetovalec. Pride do glasovanja, in pri tem zmaga narodna stranka krajnega šolskega sveta. Živela tedaj narodna moža, č. g. župnik Andrej Volc in g. šolski voditelj Ivan Kermavner, ker sta k zmagi pripomogla!

Predsednik Jože Matjan obsedel je na smodišči. Začel je nekaj modrovati, da naj se še enkrat skliče seja krajnega šolskega sveta, a imenovana vrla gospoda, prepričana, da je bila seja veljavna, oporekata temu s pristavkom, da ne prideta nikdar več k sejam, dokler bo krajni šolski svet imel za svoj smoter le nasprotovanje vsemu, kar je za šolo dobrega in koristnega. —

Obrtniška šola se pridno obiskuje. Šteje okoli 60 učencev. Vsi so hvaležni g. nadučitelju za dobre in koristne nauke.

Nagajivo nemškutarsko vedenje našega župana (ki zna za silo nekaj nemški čečkati), močno ovira narodno vzbujenost v Št. Vidu. Za vsako narodno stvar ima le porogljiv posmeh; priprosto ljudstvo se nad njim pohujšuje, in tako splošno kažejo do vseh, ki so vneti za narodni napredek, neko nestrpljivo mržnjo. Nij se čuditi, ako je v Št. Vidu narodni duh in živelj malo potihnil, kajti dokler nas bo tlačila Matjanova mora, nij misliti na veselo narodno življenje. Obesili bomo citre na vrbe in čakali, da se soparična tišina kam prežene iznad sicer prijaznega Št. Vida.

Iz vipavske doline 17. novembra. [Izv. dop.] (Prjazen odgovor.) V 46. listu letošnjih „Novic“ od dne 15. t. m. nahajam mej dopisi tudi onega iz vipavske doline, v katerem nekdo do mene „prijazno vprašanje“ stavi, kje da so vendar za M. Vrtovčev spomenik nabrani novci? so-li naloženi na obresti? Temu uprašanju sledi naj sledeči „prijazni odgovor“:

Za M. Vrtovčev spomenik nabral sem — po nabiralnih polah, katere vse vestno hranim po odbitih stroških 3 gld. 64 kr. — 92 gld. 74 kr. in ne kakor g. vprašatelj trdi, nad 100 gld. Od nabrane svote posodil sem dne 18. aprila 1876 l. nekemu tukajšnjemu posestniku 40 gld. za dva meseca, ostanek sem pa hranil, nadejaje se, da bode dolžnik držal besedo in da se bode po nabiralnih polah v kratkem nabralo še kaj več denarja. No po polah se nij nič več nabralo, dolžnik tudi nij držal obljube, in tako sem njemu denar še dalje pustil, ob enem pa sklenil za Vrtovčev spomenik ob trgatvah, ako bodo dobre, po vipavski dolini nabirati mošt. Kakor pa sploh znano, nij od l. 1875. v Vipavi bilo niti jedne količkaj dobre vinske letine, tako da si nijsem mošta nabirati upal. In tako je prišlo, da sem se uže naveličal to zadevo še dlje v glavi držati, in za to sem dolg 40 gld. z vsemi obrestmi dne 22. junija t. l. sodnijsko izterjal ter si naprej vzel, pri prvi priliki, ko pridem v Gorico, na-

ročiti spominsko ploščo, kakoršna se da za denar, katerega imam, kupiti, in prej ko mogoče uzidati na še ne določeno mesto v Št. Vidu. Dosedaj še nijsem bil v Gorici, — nalašč tjakaj iti mi baš ne kaže — pa šel bodem prav v kratkem ter izvršil sklep.

Gospod vprašatelj, kateremu nij, kakor sem popolnem prepričan, nikakor toliko na M. Vrtovčevem spomeniku, kakor na tem ležeče, da moja malenkost z javnim, na sumničenje cikajočim vprašanjem nekoliko podreza, naj bode prepričan, da se bode ves nabrani denar z vsemi obrestmi do pičice odločil svojemu namenu; ne pa po njegovem nasvetu za katerikoli drugi spomenik, ker ga p. n. darovatelji za tega darovali nijso.

R. Dolenc.

Domače stvari.

— (V seji trgovinske in obrtne zbornice) dne 17. t. m. prebral je predsednik sledeče pismo gosp. župana ljubljanskega Petra Grassellija: „Slavno predsedstvo! Za častno zaupanje, katero mi je slavna trgovinska in obrtna zbornica kranjska izkazala o naknadni volitvi državnega poslanca v 10 dan t. m. usojam se izrekati najuljudnejšo zahvalo in prosim, slavno predsedstvo naj blagovoli naznaniti to zahvalo prečastitim mojim gospodom volilcem. V sveto dolžnost si bodem štel vselej in povsodi zastopati tudi trgovinske in obrtne interese naše domovine, in želim, da bi slavna zbornica v posameznih slučajih blagovolila obaveščati me o svojih nazorih gledé prometnih, trgovinskih in obrtnih vprašanj, s katerimi bode pečati se državnemu zastopu.“ Sklenila je potem zbornica: 1. proračun za leto 1883 se predloži ces. kr. trgovinskemu ministru v potrjenje. 2. Za „Rudolfinum“, v katerem bodo tudi prostori za obrtniški muzej, se dovoli 200 gold. 3. V odbor, kateri ima urediti svečanosti, ki se bodo prihodnje leto pri praznovanju 600 letne zveze Kranjske s hišo habsburško vršile, izvoli se predsednik Josip Kušar. 4. Prošnja gozdarske in obrtne družbe v Leskovi Dolini za znižanje colnine od strojev se podpira. 5. Za cenzorje pri podružnici avstro-ogrske banke v Ljubljani nasvetujejo se dosedanj: Bürger Leopold, Kordin Josip, Kušar Josip, Mayer Em. C., Mühleisen Artur in na novo: Petričič Vaso in Perdan Ivan. 6. Sklene se ustanovljenje treh somnjev v Retjah ne podpirati, priporočati pa, da se v Moravčah pri Litiji sme zopet somnjevati v četrtek pred pustno nedeljo in se sme somenj v Doberničah od sv. Jakoba na sv. Martina dan predstaviti. 7. Na znanje se je vzelo poročilo Karola Luckmana o razpravah, katere so se vršile konec meseca oktobra v državno-železničnem svetu na Dunaji.

— (K smrti G. Daničiča.) Mej mnogimi izrazi sožalenja, ki so došli gosp. dru. Račkemu kot predsedniku jugoslovanske akademije, je tudi pismo našega veleslavnega rojaka gosp. dra Fran Miklošiča, ki slove: „Štovani gospodine! Često se govori o nenadoknadivih gubitcih; nas je sada zadesio takav, koji je u istinu nenadoknativ. Uz žalost radi nesreće, koja je slavensku znanost stigla, osjećam žalost radi smrti muža, s kojim sam više od ljudskoga vieka skopčan bio vezom prijateljstva. Sa žalošću sjećam se sada onih ura, kada sam s pokojnikom o znanstvenih radnjah razgovarao. Oni časovi služe na radost mojoj sve to više osamljenoj starosti. Sit illi terra levis. S izrazom istinitoga veleštovanja vam odani Miklošič. U Beču, 18. studenoga 1882.“ Nadalje od ruske akademije v Petrogradu, od akademika dra. V. Jagića v Petrogradu itd. Pokojnikovi ostanki ležali so dva dni na mrtvaškem odru, v nedeljo pa so je položili v krsto, katera se je danes prenesla v pravoslavno cerkev, od tam pa na kolodvor.

— (Odlikovanje.) Povodom cesarjevega potovanja podelilo se je mnogo odlikovanj. Izmed Slovencev dobili so: Viteški križec Fran Josipovega reda: Fran Malnič, župan in posestnik v Kanalu. — Zlati križec za zasluge s krono dobili so gg.: Matija Jonko, župan v Bovci in deželni poslanec; Andrej Kocijančič, deželni poslanec in posestnik v Podgori pri Gorici in Fran Vittori, dav-

karjev namestnik v Bovci. — Zlati križec za zasluge gg.: Anton Favetti, posestnik v Skrilji; Matej Kadenaro, župan v Breginji; Andrej Konjdec, posestnik v Plavah; Ivan Kofol, posestnik v Ravnem; Fran Leban, posestnik in župan v Črničah; Anton Mozetič, posestnik in župan v Solkanu; Sebastijan Pip, trgovec in župan v Jelšanah. — Srebrni križec za zasluge gg.: Josip Kumar, posestnik in župan v Banjšici; Peter Laščjak, posestnik in župan v Ronkih in Anton Leban, nadučitelj v Komnu.

— (Včerajšnji veliki somenj sv. Elizabete) v Ljubljani bil je jako mnogobrojno obiskan zlasti od kmetskega prebivalstva z dežele. Kupčija bila je v vseh strokah jako živahna, ker so kmetovalci kupovali za zimo različne potrebne stvari. Goveje živine prignalo se je kakih 500 glav. Promet bil je, dasiravno nij bilo kaj prida pitane živine, vender precejšen. Količkaj vredna dvojica volov plačala se je od 300 do 350 gld. in tudi še dražje. Ljubljanski mesarji kupili so nad 60 volov, vnani živinski trgovci in prekupovalci iz Trsta, Gorice, Pulja, Celja in Gradca pa nad 200 glav. Plačevali so dobro, kajti Celjani kupujejo živino za Gradec, Gradčani pa za Dunaj, ker manjka, odkar je rumunska in ruska granica po novej postavi zaprta, sposobne živine za glavno mesto. Mej seboj so kmetovalci precej živahno kupčevali z razno živino, posebno za rejo. Konj bilo je komaj 150, malo lepih in tudi malo kupčije. Navadno navzočni laški trgovci kupili so mnogo srednjega blaga, vsega vkupe kakih 50 do 60 konj. Tudi trgovina s starino imela je mnogo obiskovalcev, ki so kupovali osobito železo in staro obleko.

— (Tam zvunaj na deželi.) Piše se nam: Znan je izrek „Pokadili so mu z ajdovico“, znano tudi, da pokajanje z ajdovico nij nič častnega, marveč jako sramotilno, da pa ima tako zabavljivo početje lahko tudi zle posledke, prepričali smo se pretekli ponedeljek. Franc Šmon, jako premožen kmet v Rodici blizu Domžal v okr. Kamniškem obhaja je te dni svojo poroko s Tinčkovo iz Hrastja. Ko so se svatje iz Mengša od poroke nazaj peljali, pokadili so jim fantje v Rodici z ajdovico, ker nij Šmon nobenega svojih sosedov povabil na svatbo. Svatje, po tem činu razžaljeni in razkačeni, poskačejo pred ženino hišo raz vozove in udero za fanti, kateri pa so se, videč pretečo nevarnost, razkropili mahoma, nekateri po polji, drugi poskrivši se po hišah. Gorančev kolar pa se je skril v hlev, zapahnivši duri. In nad tem nesrečnejšem ohladili so si svatje svojo srd. Ulomili so duri in ga neusmiljeno pretepali z brezovim okleškom, zlasti Franc Zemljan mlinar v Jaršah, potem Janez Majdič iz Dragomelj, Tone Osolin iz Št. Vida pri Brdu, po domače Nacetov Janez iz Mengša in Majdič iz Zemljan. Ko so Gorančevega v hlevu uže do dobrega pretepli, privlekli so uže nekoliko omamljenega s hleva na gnojšče in ga zopet topli in teptali. Gorančev je jokal, pokleknil pred svojimi mučitelji ter je prosil s povzdignjenima rokama, naj ga puste, a vse zaman. Zdajci zbere Gorančev vse svoje sile, skoči po konci in steče kakih 60 korakov proti plotu, da bi se rešil. A pijani svatje so mu za petami in, ko hoče Gorančev skočiti čez plot, udari ga Tone Osolin z gnojnim krampom, da se zasadi v glavo in ga tako potegne nazaj. Gorančev bil je mrtev. A razdivjanim in nečloveškim svatom še nij bilo dovolj. Franc Zemljan in Šmonov hlapec Anton Grošel skakala sta še po mrtveci in delala zverinsko-cinične opazke. Potem grede svatje iskat še drugih fantov, a zasledovaje v nekej hiši Martinčarjevega fanta, padli so fantje po svatih in jih do dobrega naklestili, posebno jo je skupil Tone Osolin. Po vseh teh groznih dogodkih šli so svatje na „vošcet“, kjer pa jih je vzel angelj-varuh v podobi žandarjev v svoje varno krilo ter je odpeljal v Kamnik v zapor. Komisija, pregledavši truplo ubitega Gorančevega, našla je 14 ran, vse smrtno. Razen teh pa so mu bila zmečkana jetra, raztrgana čreva, roke zlomljene itd. Vse prebivalstvo v okolici je nad to krutostjo silno razkačeno in, da nijso žandarji odpeljali svatov, doživeli bi bili tudi pri nas grozno „Lynch-Justiz“,

— (Iz Celja) se nam piše, da se bodo prihodnjo soboto 25. t. m. slovesno odprli novi prostori Čitalnice. Svirala bode vojaška godba pešpolka št. 47 iz Maribora. Slava rodoljubom, ki so s svojimi izdatnimi doneski pripomogli, da dobi Čitalnica primerne, jako prijetne in dovolj prostorne sobe z lepo dvorano. — Na tukajšnji gimnaziji se vrši že cel teden preiskava. Pravijo, da se ima ravnatelj Svoboda premestiti. Razmere na tej šoli so res take, da je treba sprememb glave in udov, ako se neče, da propada naš v prejšnjih časih čislani učni zavod.

— (Posojilnica v Sevnici) je uže uложила prošnjo za registriranje pri c. kr. okrožni sodnji v Celji. Posojilnica bode imela neomejeno poroštvo.

— (Občni zbor slovanske celovške Čitalnice) bil je 5. dan t. m., k kateremu prišlo je jako mnogo udov tukajšnjih kakor tudi zunanjih, in vladni komisar. Izvoljeni so bili sledeči gospodje: Fran Ozbič, predsednik; dr. Nemec, podpredsednik; Tomaž Logačan, blagajnik; dr. Müller, tajnik in Fran Sadnikar, bukvarničar. Stan Čitalnice v dnarstvenih zadevah je jako dober in tudi društveno življenje postalo je jako živahno in nadejati se je, da bode Čitalnica zopet to, kar je bila pred mnogimi leti.

— (Pripovedke za mladino.) Tako nazivlje se najnovejši proizvod na našem literarnem polju, čegar prvi zvezek je spisal neutrudljivi g. prof. Hubad, založil in natisnil pa W. Blanke v Ptuiju. Ta zvezek obseja 72 strani bajke: „Pedenjčlovek-laketbrada, Čudotvorni lokot, Zlatorog, Dolgi, Široki in Bistrootki, Hroma lisica, Golobica s tremi zlatimi peresi, Trije zlati lasi Deda-Vseveda“, stane samo 20 krajc. Za ta zares mali znesek more vsakdo nežnej mladini preskrbeti jako pripravnega berila in polagoma, ko pridejo še drugi zvezki na svetlo, malo knjižnico za mladi svet. Ker nas do sedaj Nemčija v besede pravem pomenu preplavlja z berilom za otroke, je bil uže skrajni čas, da dobi naša deca slovensko knjigo v roke. Ker so „Pripovedke za mladino“ po vsebini, obliki in izredno nizke ceni vsega priporočila vredne, polagamo rodoljubom na srce, da posežejo po tej knjižici in tako pospešujejo gosp. izdavalatelja namen, ki pravi: „Pravljice in pripovedke so mladini najpripravnejše berilo. Takih ponujam tu mladim prijateljem. Ako najdem takih čitateljev in zbudim v njih veselje do branja, dosegel sem svoj namen.“

— (Morilca) žandarja Janeza Lengarja išče c. kr. deželna sodnija ljubljanska. Sumnjiv tega umora je hlapec Lovro Kosec, kateri je baje v noči 31. oktobra žandarja Lengarja blizu Zaloga umoril, drugi dan pa izginil iz Zgornjega Kašlja, kjer je služil pri posestniku Martinu Kogeu. Kosec je doma iz Vransice, okraja kamniškega, kakih 26 let star, srednje postave, ima temne lase, male temne brke, je okroglega obraza in rezervist domačega 17. peš-polka baron Kuba.

— (Morilca) išče pri vseh policijah in žandarskih postajah c. kr. okrajna sodnija v Ptuiju, katera naznanja, da je bila 7. t. m. kajzarica Marija Pirec iz Sorjaka, župnije sv. Bolfenk na Spodnjem Štajerskem, blizu svoje domačije umorjena. Na ubitem truplu našlo se je mnogo ran prouzročenih z nožem in sekiro. Umora jako sumljiv je lastni mož umorjene, z imenom Tone Pirec, kateri se je uže dlje časa klatil okoli sv. Lenarta na Spodnjem Štajerskem. Star je nad 50 let, velik, šibke postave, suh, naprej sklonjen, ima plave lase, rudečo brado in je jako revno oblečen.

— (Pri graški vzajemnej zavarovalnici) odstopilo boče koncem t. l., kakor poroča „Südsteierische Post“, 5300 zavarovancev samo na Dolenjem Štajerskem, kateri so vsi uže odpovedali zavarovanje. Glavni vzrok temu mnogobrojnemu odstopu so baje previsoke premije, ki n. pr. pri kmetskih hišah z lesenim dimnikom iznašajo 1 gld. 50 kr. do 1 gld. 60 kr. na 100 gold. zavarovane vrednosti. Morajo biti pa še drugi vzroki, ki gotovo tudi še pridejo na dan.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zagreb 21. novembra. Pogreb Daničičev vršil se je sijajno in dostojno. Deputacije iz vseh strani Hrvatske, od srbske vlade in srbskih učenih društev. „Slovensko Matico“ zastopal je profesor Vodušek, dramatično društvo in čitalnico Ivan Hribar. V ganljivem in dovršenem govoru poslavljaj se je od pokojnika v imenu hrvatskega naroda profesor Armin Pavič.

Loterijne srečke 18. novembra.

Na Dunaji: 15, 14, 57, 55, 68.
V Gradci: 29, 50, 59, 39, 22.

Dunajska borza

dné 21. novembra.

Papirna renta	76	gld.	30	kr.
Srebrna renta	77	—	—	—
Zlata renta	94	—	20	—
5% marena renta	91	—	—	—
Akcije narodne banke	830	—	—	—
Kreditne akcije	285	—	90	—
London	119	—	15	—
Srebro	—	—	—	—
Napol.	9	—	47	—
C. kr. cekini	5	—	65	—
Nemške marke	58	—	40	—
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	118	—
Državne srečke iz l. 1864	100	—	171	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta	—	—	94	—
Ogrska zlata renta 6%	—	—	118	—
„ „ 4%	—	—	85	—
„ „ papirna renta 5%	—	—	84	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—	104	—
Dunava reg. srečke 5%	—	—	116	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	—	118	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	97	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	—	105	—
Kreditne srečke	—	—	100	gld.
Rudolfove srečke	—	—	10	—
Akcije anglo-avstr. banke	—	—	120	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—	220	—
			25	—

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo prežalostno vest, da je danes zjutraj ob 7. uri po zelo hudej bolezni umrl v 23. letu svoje dobe gospod

Anton Tomšič,

c. kr. častnik 25. peš-polka.

Pogreb bode v ponedeljek 20. t. m. ob 9. uri zjutraj.

Dražega umrlega priporočamo v blag spomin.

Ilirska Bistrica, v 19. dan novembra 1882.

(736—2)

Žalujoči ostali.

Št. 6677.

(731—3)

Razpis

službe I. nadpaznika v deželnej prisilnej delavnici v Ljubljani.

V deželnej prisilnej delavnici v Ljubljani je izpraznena služba I. nadpaznika z letno službino 480 gld., 1 1/2 funta kruha na dan, z letnim deputatom 6 sežnjev trdih 24" dolgih drv in 18 funtov sveč, s službeno obleko in s stanovanjem v delav-

Tuji:

20. novembra.

Pri Slonu: Kaiser z Dunaja. — Scheplitz iz Trsta. — Jaklič iz Vidma. — Hampel z Dunaja. — Steinberg iz Gradca. — Schautz iz Hammerstilla.
Pri Malét: Hirsch z Dunaja. — Stella iz Trsta. — Amberger z Dunaja. — Stern iz Zagreba. — Anton, Renker, Hochmuth, Luppini z Dunaja.
Pri avstrijskem cesarji: Waitz iz Kraja. — Poprouz iz Kroke. — Troger iz Beljaka.
Pri bavorskem dvoru: Käfer iz Maribora. — Koprivnik iz Tržica.

nici; oženjeni nadpaznik pa dobi tudi 66 gld. stanovnine za svojo družino, ako nij v delavnici stanovanja za njo.

Prošnje za to službo naj se z dokazi starosti, stanu, trdnega zdravja in krepke postave, neomadeževanega življenja, popolne zmožnosti slovenskega, nemškega in laškega jezika in ročnosti v branji, pisanji in računanji, in s pristavkom, je-li prošnik s kakim uradnikom ali služabnikom prisilne delavnice v rodu ali svaštvu, izročé — in sicer ako mogoče osobno — oskrbništvu prisilne delavnice

do 15. decembra 1882. leta.

Pri oddajanji službe se bode posebno oziralo na doslužene vojaške podčastnike in na služabnike v enakih zavodih.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 14. novembra 1882.

Deželni glavar: Thurn.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihnjenje, kisló podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pecek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vratu, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešnovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celji: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljenost varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nemale teh znakov istinitosti, naj se zavrnejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj naznani, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (487—63)

Boljši od vseh podobnih izdelkov, nimajo te pastilje nič škodljivega v sebi; najuspešneje se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, menjalno mrzlico, bolezni v prsih, na koži, na očeh, v možganih in ustih, zoper otročje in ženske bolezni; čistijo kri in lahko odpravljajo blato. Nij ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivu zoper

telesno zapretje,

gotovi vir vseh bolezni. Ker so posladkorjene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane z jako častnim pismom dvornega svetnika Piha.

Jedna skatljica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitek, osem skatljic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (705—3)

Vsaka skatljica, ki nima firme: Apotheke zum heiligen Leopold in na zadnji strani naše varstvene znamke, je ponarejena, ter svarimo, naj se ne kupuje.

Paziti se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, neplivnega ali celo škodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zavitku ter navodilu za rabo poleg stoječi podpis.

Glavna zaloga na Dunaji: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse. Za 1 gld. 15 kr. pošljemo franco jeden zavitek.